

Obsah

Český romantismus	26
Karel Hynek Mácha: Ze zápisníku – První básnické pokusy	26
Karel Hynek Mácha: Máj	28
Dobové a pozdější ohlasy na Máchův Máj	32
Karel Hynek Mácha: Marinka	33
Karel Hynek Mácha: Pouť krkonošská	34
Slovenský romantismus	35
Samo Chalupka: Mor ho!	35
Andrej Sládkovič: Marína	35
Ján Botto: Smrť Jánošíkova	36
ČESKÁ LITERATURA 30.–50. LET 19. STOLETÍ	38
Vyvrcholení národního obrození	38
Josef Kajetán Tyl: Strakonický dudák aneb Hody divých žen	38
Josef Kajetán Tyl: Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka	41
Josef Kajetán Tyl: Jan Hus	41
Karel Jaromír Erben: Kytice z pověstí národních	43
Počátky realismu a satiry	47
Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie	47
Karel Havlíček Borovský: Křest svatého Vladimíra	49
Karel Havlíček Borovský: Epigramy	51
Karel Havlíček Borovský: Kapitola o kritice	52
Božena Němcová: Divá Bára	52
Božena Němcová: Babička	53
Božena Němcová: V zámku a v podzámčí	56
REALISMUS	57
Francie	57
Honoré de Balzac: Otec Goriot	57
Honoré de Balzac: Evženie Grandetová	59
Gustav Flaubert: Paní Bovaryová	60
Émile Zola: Zabiják	61
Anglie	63
Charles Dickens: Kronika Pickwickova klubu	63
Rusko	65
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor	65
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Mrtvé duše	67
Ivan Sergejevič Turgeněv: Lovcovy zápisky	68
Lev Nikolajevič Tolstoj: Vojna a mír	72

Lev Nikolajevič Tolstoj: Anna Kareninová	73
Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Zločin a trest	74
Anton Pavlovič Čechov: Višňový sad	76
Severská literatura	78
Henrik Ibsen: Nora	78
ČESKÁ LITERATURA 60. A 70. LET 19. STOLETÍ	80
Generace májovců	80
Jan Neruda: Hřbitovní kvítí	80
Jan Neruda: Knihy veršů	81
Jan Neruda: Písně kosmické	85
Jan Neruda: Balady a romance	86
Jan Neruda: Prosté motivy	90
Jan Neruda: Zpěvy páteční	91
Jan Neruda: Povídky malostranské	93
Jan Neruda: fejeton Jazyk mateřský	96
Vítězslav Hálek: Večerní písně	97
Vítězslav Hálek: Z korespondence	97
Vítězslav Hálek: Na statku a v chaloupce	98
Adolf Heyduk: V zátiší	101
Karolína Světlá: Frantína	101
Jakub Arbes: Newtonův mozek	103
ČESKÁ LITERATURA 70. A 80. LET 19. STOLETÍ	105
Škola národní (ruchovci)	105
Svatopluk Čech: Ve stínu lípy	105
Svatopluk Čech: Jitřní písně	106
Svatopluk Čech: Písně otroka	106
Svatopluk Čech: Nový epochální výlet pana Broučka, tentokrát do XV. století	107
Škola kosmopolitní (lumírovci)	110
Josef Václav Sládek: Jiskry na moři	110
Josef Václav Sládek: Ze života	110
Josef Václav Sládek: Sluncem a stínem	111
Josef Václav Sládek: Selské písně a České znělky	111
Josef Václav Sládek: České písně	112
Josef Václav Sládek: V zímním slunci	112
Josef Václav Sládek: Zlatý máj, Skřivánčí písně, Zvony a zvonky	113
Jaroslav Vrchlický: Dojmy a rozmary	114

Romantismus

bovŮ

Slovensko 165

Ivan Krasko: Nox et solitudo 165

ČESKÁ MODERNA – 90. LÉTA 19. STOLETÍ 165

Manifest České moderny 165

Josef Svatopluk Machar: Confiteor 166

Josef Svatopluk Machar: Čtyři knihy sonetů 167

Josef Svatopluk Machar: V září helénského slunce 168

Otokar Březina: Tajemné dálky 169

Otokar Březina: Svítání na západě 170

Otokar Březina: Ruce 171

Antonín Sova: Květy intimních nálad 172

Antonín Sova: Z mého kraje 172

Antonín Sova: Ještě jednou se vrátíme 173

Antonín Sova: Údolí nového království 174

Karel Hlaváček: Pozdě k ránu, Z pozůstalosti 175

František Xaver Šalda: Boje o zítřek 176

... je daleko odvážně

tvář ke svatu, tajemně,

obrysovaně veš-

v náhlých ležích

jeho pozopen v hluboký

jak pusté a osamělé

jeť jeho mstol

... dle svého vřava

radost kradle

a máme radost

práchně jely řevných

jak málo navěstí,

svět

stunta.

František Šalda

1. Vyzkoušejte si hymnu na ještě na začátku ukázky. Co pro Slováka světlo znamená?
2. Co mák básník, aniž by popsal krásu dne a večer by mýlně s navěšením pohyboval, co je mu přibližem vědomí "romantický"?
3. Jaké subjektivní pocity autor vyjadřuje z řádku "země, v čem spočívá hluboké napětí"?
4. Jaké obrazy života považuje za šťastné a radostné?
5. Vyhledává typický důkaz romanticky typické sevdalosti?
6. V čem spočívá touha a rozpolcenost básníka ve vzhledu na reálný svět?
7. Které romantické znaky má trojklouba?

Vie Literaturne v klastro, Romantismus